

Izbaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljek in dnevih po praz-
nikih. — Posamezna številka
Din 1—, mesečna naročnina
Din 20—, za tujino Din 30—.
Uredništvo v Ljubljani, Gregor-
čičeva ulica št. 23. Telefon ured-
ništva 80-70, 80-69 in 80-71.

Jugoslovan

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifi in dogovoru. — Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29-60
Podružnica v Celju, Samostan-
ska ulica št. 4.

Št. 35 a

Ljubljana, torek, dne 15. julija 1930

Leto I.

Posebno svečana proslava državnega praznika v Franciji

Večurno defiliranje čet pred ogromno množico - Velik govor dr. Arnautovića na kongresu Prijateljev Francije - »Ponosni smo, da smo balkanski Francozi«

Pariz, 14. julija. AA. Tradicionalna revija na narodni praznik je bila letos posebno svečana. V izprevedu sta bila med drugimi odličniki tudi tuniški bej in predsednik republike Doumergue. Francozi so na včerajšnji narodni praznik proslavili drugo marnesko zmago.

Liège, 14. julija. AA. Pod častnim predstvom Poincaréja in fakičnim predsedovanjem belgijskega senatorja Magnesa se je začel v petek kongres Prijateljev Francije. Kongresa se udeležuje 30 držav. Jugoslavijo zastopa šef prosvete jugoslovanskega poslaništva v Parizu dr. Arnautović. Danes je dr. Arnautović imel govor, ki je trajal več ko uro, o odnosih med Jugoslavijo in Francijo.

Najprej je v uvodu svojega predavanja v imenu jugoslovanske vlade in naroda pozdravil Belgijo, ki je bila v vojni naša zaveznica in ki je v miru naša sestra. Nalo je orisal zveze med francoskim in jugoslovanskim narodom v prošlosti. Spomnil se je tudi prvega kršnika Slovanov davno pred Cirilom in Metodom Emorana iz Poitiersa. Prehajajoč skozi ves srednji vek je prikazal življenje in delo anžuvske kneginje Helene, ki je bila kraljica tudi v jugoslovanskih deželah. Naglašal je politično pogodbo Nemanicev s francoskimi vladarji. Spomnil se je zlasti poslanstev in delegacij ter članov iz Francije v Srbiji in drugih jugoslovanskih

deželah in narobe. Poudarjal je veliki pokret, s katerim so bratje Šubici, predstavniki te velike dinastije, dvignili Karla Roberta na madjarsko-hrvaški prestol.

Prehajajoč v novejšo zgodovino se je dr. Arnautović spominjal dela Karadjordja in Napoleona za ustvaritev Jugoslavije pod imenom Ilirije, posebno pa poznejšega diplomatskega dela Napoleona III., njegovega sporočila slovanskim narodom in znamenitega pisma Gambelle Srbom, v katerem je veliki francoski državnik videl kasnejšo zvezo obeh držav. V svojem nadaljnjem govoru se je spomnil kralja Petra I. Osvoboditelja, ki je bil gojenec vojaške šole v St. Cyru, ter prvega vojnega ministra kneževine Srbije francoskega polkovnika Mondaina.

Nato je dr. Arnautović prešel na lepo knjigo. Omenil je prvo slovnico Vulčeva v Srbiji, ki je zbudila zanimanje za francoski jezik in književnost in tako ušla pod velikemu vplivu francoske literature na razvoj jugoslovanske kulture. Poudaril je, kako je v XIII. stoletju francoski epos že prodrl v Srbijo, kako Frankopan v avstrijski temnici prevaja Georgesa Dandina in kako že komaj dve leti potem, ko je izšel original, dajejo v Ljubljani »Figarovo svaľbo«, kako so v Dubrovniku po vrsti dajali Moliérove komedije. Število Moliévajali na dubrovniških odrih, znaša 20.

Na koncu svojega govora je omenil

dr. Arnautović vpliv novih francoskih literarnih in umetniških struj na jugoslovansko kulturo. Burno ploskanje ga je pozdravilo, ko je govornik na koncu izjavil: »Ponosni smo, da smo balkanski Francozi!«

Veliki prijatelj jugoslovanskega naroda Paul Labre se je zahvalil dr. Arnautoviću za njegovo krasno predavanje in izrazil ljubezen Francije do Jugoslavije. Nalo je predsednik kongresa čestlital govorniku in ga prosil, da mu da rokopis za tisk.

Pariz, 14. julija. AA. V proslavo stoletnice zasedbe Alžira je imela revija čel na narodni praznik dne 14. julija prav poseben značaj. Prvič se je zgodilo, da je predsednik republike Gaston Doumergue v spremstvu vlade, guvernerja Alžira, tuniškega beja, veleposlanikov in poslaničkov, japonskega princa, civilnih in vojaških oblastev, vojaških atašeev vseh držav in mnogoštevilnih arabskih poglavarjev slopil na esplanado »Doma invalidov«. Defiliranje čet, med katerimi so bili tudi rekonstruirani oddelki vojske, ki so se izkrcali 1830. leta v Alžiru, in deli afriške vojske od leta 1831 do 1924, po velikih arterijah francoskega glavnega mesta je trajalo več ur sredi neizmernih množic ljudstva.

Nancy, 14. julija. AA. Tu so se vršile francosko-belgijske svečanosti.

Ženeva, 14. julija. AA. Tukajšnji Francozi so že včeraj začeli slaviti narodni praznik. Svečanosti se je udeležil francoski generalni konzul, ki je v svojem govoru poudarjal pomembnost Briandovega načrta o evropski federaciji.

Proslava praznika v Beogradu

Beograd, 14. julija. I. Francosko poslaništvo je povodom proslave francoskega narodnega praznika prejelo danes mnogo častilk. Dopoldne sta šla častilati v imenu našega zunanjega ministra g. Folić in Gerasimović. Pri sprejemu sta bila navzoča izmed članov diplomatskega zbora tudi papiški nuncij msgr. Pellegrinetti ter gosp. Del Coanne, belgijski poslanik. Društvo prijateljev Francije je zastopal njegov predsednik g. Bogdan Popović. Zastopana je bila francoska kolonija, beograjsko mesto in drugi.

Prisolne je pozdravil poslanik g. Dard. poudarjajoč z velikim zadovoljstvom, da vodi danes prijateljsko državo Jugoslavijo njen kralj, ki je tako dalekoviden in odločen v znamenju popolnega in pravega mira. Poslanik je napil Nj. Vel. kralju Aleksandru in predsedniku francoske republike Doumergue-u. V imenu francoske kolonije v Beogradu je govoril g. Gas-seau.

Italija in Francija po Briandovi noti

Tudi Italija ustavi gradnjo ladij - Zadovoljstvo nad sporazumom v Londonu

Pariz, 14. julija. AA. Italijansko poslaništvo izjavlja, da je italijanski kralj z zadovoljstvom proučil noto francoske vlade o tem, da se bodo do konca decembra ustavile nove gradnje bojnih ladij. Italijanska vlada bo s svoje strani ravnala enako.

Pariz, 14. julija. AA. Italijansko poslaništvo izjavlja, da je Rim z zadovoljenjem proučil noto francoske vlade o odgovoditvi novih graditev ladij do decembra t. l. Italijanska vlada je obvestila Quai d'Orsay, da ima tudi sama namen ustaviti vse pomorske gradnje v isti dobi.

London, 14. julija. AA. V spodnji zbornici je prvi lord admiraltete Alexander predložil načrt zakona o pomorski pogodbi, ki je bila sprejeta na konferenci v Londonu.

Tekom seje je predsednik vlade Macdonald izjavil, da je vlada zadovoljna s poročili o sporazumu s Francijo in Italijo. Ta sporazum, je nadaljeval Mac Donald, bo omogočil ponovno razpravo pomorskih vprašanj. Francosko-italijanska pogajanja bodo dokončala prizadevanja in posvete pomorske konference v Londonu.

Obisk dr. Schobra — slepilo za Madjare

Kampanja, ki naj zakrije neuspehe grofa Bethlena

Praga, 14. julija. AA. »Češke Slovo« obrača pozornost javnosti na veliko agitacijo, ki jo je razvila vlada grofa Bethlena o priliki poseta avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schobra, in na stremljenja madjarskega tiska, ki hoče temu posetu pripisati poseben političen pomen. Ta kampanja ni nič drugega kakor poskus,

pokazati ta obisk v krivi luči, ugodni za sedanjost madjarsko vlado, da bi se tako pozornost javnega mnenja na Madjarskem odvrnila od neuspehov, ki jih je zadnje čase doživel madjarski kabinet. Že samo nedavno potrjeno in stalno soglasje Male antante se mora beležiti med velika pasiva madjarske politike.

Habsburžani ne mirujejo

Bivša cesarica Zita govori o »cesarju in kralju Otonu«

Budimpešta, 14. julija. d. Tukajšnji listi objavljajo, da je bivša cesarica Zita odposlala na vse člane habsburške dinastije posebno okrožnico, s katero se obveščajo, da bo »cesar in kralj Oton« 20. novembra dosegel polnoletnost in da bo s tem dnem prevzel kot glavar habsburške dinastije vodstvo vseh poslov družine. Ker ni mogoče, da bi vsi člani habsburške rodbine mogli 20. novembra prisostvovati slovesnemu aktu proglasitve polnoletnosti Otona, je bila okrožnici priložena posebna izjava ki naj jo podpišejo odsotni člani in odpošljejo cesarici Ziti. S to izjavo podajajo Habsburžani prisego zvestobe »cesarju in kralju Otonu« ter se obvezujejo prispevati z vsemi sredstvi za obnovo Habsburžanske moči.

Budimpešta, 14. julija. d. Kakor poročajo listi, je bivši avstrijski nadvojvoda

Albreht prispel v Južno Ameriko, kjer bo pričel z vodstvom velike žitne trgovine.

Zita in ital. prestolonaslednik

Dunaj, 14. julija. d. Monarhistom blizu stoječi list »Neuigkeits Weltblatt« piše, da je italijanski prestolonaslednik konec meseca maja po nalogu Mussolinija za svojega bivanja v Belgiji posetil bivšo cesarico Zito, s katero naj bi se porazgovoril o ženitvi nadvojvode Otona s hčerko italijanskega kralja Jolando. Cesarica je sprejela prestolonaslednika stoje ob vratih, ne da bi mu ponudila sedež. Prestolonaslednik je odgovoril cesarici v italijanščini, nakar je cesarica na kratko odgovorila: »Od 5. maja 1915 dalje sem pozabila italijansko.« (Dne 5. maja 1915 je Italija odpovedala Avstriji zvezno pogodbo.) Prestolonaslednik je prišel v veliko zadrego, s katere se je le s trudom rešil. Končno je cesarica povabila gosta naj sede, nakar sta se začela razgovarjati o ženitvi, ki jo želi Mussolini.

Macdonald o položaju v Indiji

Delavska stranka zahteva ustavitev vseh represalij

London, 14. julija. n. Na včerajšnji konferenci narodnega sveta neodvisne delavske stranke, na kateri so se izrekle britanski vladi tudi zelo ostre kritike v pogledu njenega postopanja v Indiji, je bila sprejeta resolucija, s katero se vlada poziva, naj ustavi vse represalije proti Indijcem. Na neki drugi svečanosti delavske stranke je imel včeraj Mac Donald govor, v katerem se je dotaknil tudi indijskega problema, pa je naglasil, da je bila vlada

pripravljena pomagati Indijcem, pa da so oni krivi sedanjih razmer, spričo katerih ni mogoče misliti, da bi Indija dobila dominijsko ustavo.

Pariz, 14. julija. AA. Havas poroča iz Bengalije, da so nastali včeraj v mestu Nimezingu nemiri, v toku katerih je bilo 9 Indijcev ubitih. Navzlic največjim naporom policije roparji nadaljujejo svoj posel. Policija je bila ojačena.

Kazenska preiskava proti majorju Pabstu

Državno tožilstvo ga obtožuje hujskanja

Dunaj, 14. julija. n. »Die Stund« javlja, da bo državno tožilstvo po § 300. tožilo majorja Pabsta. Naravno je, da bo imelo to postopanje le teoretičen značaj, ker ne more Pabsta kot inozemca, ki je v inozemstvo tudi pobegnil, doleteti nikakaz kazni zaradi političnih prestopkov.

Dunaj, 14. julija. d. Dunajsko državno

pravdnštvo je uvedlo kazensko preiskavo proti majorju Pabstu zaradi hujskanja v smislu čl. 300 kaz. zakona. Preiskava je uvedena na podlagi materiala, ki ga je zbrala avstrijska vlada. Od poteka preiskave je odvisno, ali bo državno pravdnštvo izdalo proti majorju Pabstu tudi tiralico.

Rudniška katastrofa V Šleziji

Vratislava, 14. julija. n. Do sedaj še ni bilo mogoče priti do vseh trupel v rovih. Oblastva se boje, da trupla ne bi razpadla, zato so dala rešilnemu moštvu s seboj sredstva za razkuževanje. Včeraj so bile pokopane one žrtve, katerih trupla so do sedaj spravili iz rogov. Nesli so na pokopališče 99 trupel. 40 ljudi se je onesvesilo.

Morilec ital. častnika Chiestija se javil našim oblastem

Tirana, 14. julija. d. Kakor poročajo iz Skadra, se je ubegli morilec italijanskega častnika Chiestija v malem črnogorskem kraju sam javil oblastem.

St. gothardski brzovlak skočil s tira

Milan, 14. julija. d. Mednarodni brzovlak je danes ponoči skočil s tira blizu postaje Como. Sirojevodja in kurjač težko ranjena. Žrtev ni bilo.

Vpokožitev

Beograd, 14. julija. I. Na predlog ministrskega predsednika je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz o vpokojitvi g. Vekoslava F. Ljubiča, srezkega nadzornika policijskih agentov pri policijski direkciji v Ljubljani.

Guverner Narodne banke na dopustu

Beograd, 14. julija. I. Na današnji seji upravnega odbora Narodne banke je bilo sklenjeno, da bo g. guvernerja I. Bajlonija, ki odputuje na 2-mesečni dopust, zastopal viceguverner g. grof Kulner, predsednik Prve hrvatske štedionice v Zagrebu.

Banovinski proračuni 1930/31

Beograd, 14. julija. I. Po naredbi finančnega ministra se v oddelku za samoupravne proračune intenzivno ureja gradivo za banovinske proračune za poslovno leto 1930/31.

Internacija metalca protifašističnih letakov

Bern, 14. julija. d. Zvezni svet se je danes bavil z zadevo letalca Bastanosijs, ki je preletel Milan in razmetal protifašistične letake ter se potem pri St. Gothardu ponesrečil. Bastanosijs je za sedaj interniran. Preiskujejo, če je zagrešil kako dejanje proti mednarodnemu pravu.

Vremenska napoved

Dunaj, 14. julija. d. Vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Sprva splošno vedro, v Severnih Alpah velovno.

En narod — eno narodno čustvovanje

Nobenih medsebojnih front ne potrebujemo, nobenih medsebojnih front tudi ne smemo imeti, če hočemo, da bomo kos vsaki fronti, ki bi se od zunaj postavila proti nam. Iz te jasne in neovrgljive resnice pa nujno sledi zahteva, da mora nas vse navdajati zavest naše skupnosti in da mora obvladati naše delovanje eno skupno čustvovanje. Ta zavest je podlaga vsakega zdravega jugoslovanskega programa in zato je edino pravilno, da je tudi monumentalna deklaracija predsednika vlade zgrajena na osnovi, da smo en narod in moramo zato tudi imeti eno narodno čustvovanje.

Ni pa bilo samo pravilno, da je to resnico poudaril predsednik vlade, temveč bilo je tudi potrebno, ker nekateri še vedno nočejo razumeti, da nas mora družiti eno narodno čustvovanje. Ni zadosti, če se samo zavedamo, da smo v političnem oziru eno, da smo en državni narod, temveč potrebno je, da nas veže tudi eno narodno čustvovanje. Ze iz priproste vprašanja, če naj gojimo stremiljenje k vedno večji sintezi ali ne, sledi nujnost enotnega narodnega čustvovanja. Kajli če bi bili nasprotni vedno večji sintezi, potem bi pač bili za vedno večji razkroj, ker narodno življenje ne pozna zastoj, da bi mogli ostati vedno na neopredeljeni točki. Če bi se pa odločili za razkroj, potem je jasno, da bi vsepovsod naglašali le to, kar nas loči, vsled česar bi tudi nasprolje med nami poslajalo vedno večje in večje. Prišli bi zopet do tega da bi se govorilo o onih velikih zablodah, kakor je bila amputacija in kakor so bili razni več ali manj odkriti separalistični pojavi.

Če pa ne gremo v to docela negativno smer, temveč se odločimo za stremiljenje, ki vodi v sintezo, potem moramo nujno poudarjati to, kar nas veže, kar nam je skupno in tako moramo priiti polagoma do enotnega narodnega čustvovanja. To enotno narodno čustvovanje je neizogibna posledica volje za močno jugoslavijo in zato ni mogoče biti obenem za krepko državo in proti enotnemu narodnemu čustvovanju.

Enotno narodno čustvovanje je zato kardinalna zahteva jugoslovanskega nacionalnega programa in tej zahtevi so se morale podrediti vse druge, vsled česar so morale tudi pasli stranke v stari obliki. Te stranke so vedno poudarjale v prvi vrsti to, kar nas je ločilo in nekatere so bile celo zgrajene na poudarjanju tega, kar nas loči in tega nekatere stranke niso niti tajile. Posledica tega razdruževalnega poudarjanja je bilo, da narod sploh prihi ni mogel do sintetičnega gledanja na državo in do enotnega narodnega čustvovanja.

S padcem strank pa mora pasti tudi ta zadnja zapreka za razvoj enotnega narodnega čustvovanja. Iz nove miselnosti, da gledamo predvsem na celoto, mora nastati to enotno čustvovanje. Predvsem pa moramo pozabiti na vse ono, kar nas je ločilo. Ne vedno oponašati ljudem, da so pripadali tej ali oni stranki, ne vedno pogrevati stare račune, temveč s strpnostjo tudi v življenju pokazati, da je v resnici v nas nova miselnost. Tudi tisto večno in v nobenem oziru utemeljeno hvlisanje starih časov se mora nehati. Naš pogled mora biti upr naprej, v sveilo bodočnost, ne pa v našo žalostno preteklost, ko smo bili samo ponižni podložniki. Ker tudi to je zahteva nove miselnosti, da postanemo ponosni in samozavestni državljani, kakor se spodobi za hrabre patriote.

Če pa je kdo nasproten tej novi miselnosti in če nikakor noče, da pride do enotnega narodnega čustvovanja, potem se naj seveda ne čudi, če se bo tudi njegov pasivni odpor zlomil. Narodni interes je prvo in temu se mora podrediti vse, še posebej pa vse špekulacije na stare čase. In samo špekulacija na stare čase je, če kdo naprej vzdržuje ono miselnost, ki je vladala za časa strankarskih bojev.

V tem je namreč vsa stvar: Tudi preje se je že doslikrat reklo, da mora zavladati enotno čustvovanje. Toda takrat je to bila le fraza ali pa je nastal ta klic bolj iz pohlepa po komandiranju, ki iz notranjega spoznanja. Danes pa ni enotno narodno čustvovanje nobena fraza, temveč osnovna misel državne notranje politike, ki je zakon za vse zavedne državljane, zlasti pa za vse državne nameščence. Zato pa v tem pogledu tudi ni nobenega popuščanja in nobenega kompromisa, ker je vsako popuščanje v glavni misli nemogoče.

Sijajna zmaga naših Sokolov v Luksemburgu

Primožič prvak v prostih vajah, na drogu in na konju ter v celotni klasifikaciji na orodju — Vrsta, handicipirana vsled nezgode Štuklja in Maleja na tretjem mestu

Luksemburg 13. julija. Danes jutraj je pričela X. tekma mednarodne telovadne federacije, ki se vrši v okviru zleta luksemburških gimnazij. Od 14 narodov, ki so v federaciji udeleženi, se tekme udeležijo naši in češkoslovaški Sokoli, Francozi, Belgijci, Luksemburžani in Madžari. Danes se je izvršil I. del tekme in sicer obvezne in prostovoljne proste vaje na drogu, na bradlji, na konju in na krogih. Jutri se zaključijo tekma s plezanjem po vrvi, metanjem kroglje, skokom v daljino, skokom ob palici in tekom na 100 m.

Jugoslovanski prvak br. Jože Primožič je v sijajni formi zasedel kar tri prva mesta in sicer v prostih vajah, na bradlji in na konju. Od ostalih naših tekmovalcev se je plasiral br. Peter Šumi na konju na drugo mesto in br. Leon Štukelj na drogu na tretje mesto. Na drogu so se odlikovali Madžari, na krogih pa Čehi, ki so zasedli prva tri mesta.

Rezultat poedincev današnjega dne je:

Proste vaje:

1. Primožič (Jugoslavija).
2. Löffler (Čehoslovaška).
3. Cros (Francija).

Drog:

1. Pele (Madjarska).
2. Peter (Madjarska).
3. Štukelj (Jugoslavija).

Bradlja:

1. Primožič (Jugoslavija).
2. Cros (Francija).
3. Löffler (Čehoslovaška).

Krogi:

1. Löffler (Čehoslovaška).
2. Šupčik (Čehoslovaška).
3. Gajdoš (Čehoslovaška).

Konj:

1. Primožič (Jugoslavija).
2. Šumi (Jugoslavija).
3. Gajdoš (Čehoslovaška).

Razen prvega in drugega mesta, ki sta ga zasedla na drogu dva Madžara, in Francoza Cros-a, ki je zasedel v prostih vajah tretje in na bradlji drugo mesto, so vsa ostala prva tri mesta zasedli naši in češkoslovaški Sokoli.

V celokupni klasifikaciji prvega dne je vrstni red ta:

I. Primožič (Jugoslavija).

II. Gajdoš (Čehoslovaška).

III. Löffler (Čehoslovaška).

Borba med temi tremi za svetovno prvenstvo bo ostra, ker so vsi odlični v lahki atletiki.

V tekmi vrst smo vsled nezgode br. Štuklja in Maleja na krogih, ki sta razen Primožiča naša najboljša telovadca in žal najbrž ne bosta mogla nadaljevati tekme, močno handicipirani. Tej nezgodi je tudi pripisati, da so nas zrinili Francozi na tretje mesto, vendar upamo, da si z lahko atletiko zopet priborimo drugo mesto v končni klasifikaciji.

Vrstni red na orodju je ta:

1. Čehoslovaška.

2. Francija.

3. Jugoslavija.

4. Madjarska.

5. Luksemburg.

6. Belgija.

Luksemburg, 14. julija. AA. Sokolski prvak Štukelj, ki se je poškodoval prilikom padca s krogov na mednarodni telovadni tekmi, je okreval, toda ne bo mogel sodelovati pri nadaljnjih tekmah. Tone Malej, ki se je tudi poškodoval, se nahaja še v bolnici, tudi njegovo stanje se je zboljšalo.

Luksemburg, 14. julija. b. Zaradi dežja je bila danes lahkoatletika tekma anulirana.

Luksemburg, 14. jul. AA. Mednarodne telovadne tekme so bile zaključene z zmago Jugoslovana Primožiča, ki je absoluten prvak v telovadbi. Drugi po vrsti je Čehoslovak Gajdoš, tretji Čehoslovak Löffler.

Po vrstah je prva češkoslovaška vrsta, druga je francoska, tretja je oslabljena jugoslovanska brez Štuklja in Malijs, četrta je madjarska, peta je luksemburška in šesta belgijska vrsta. Jugoslovanski telovadci so se borili sijajno in niso popustili v nobenem oziru. Med Slovani vlada veliko veselje zaradi doseženih uspehov in zaradi priznanja, ki so jim ga izrekli vsi narodi.

Odmevi katastrofe »Karadjordja«

Tujski promet na naši rivijeri znatno narastel — Zadušnice za žrtve katastrofe po vsej Dalmaciji

Dubrovnik, 14. julija. k. Kakor se je moglo pričakovati, je v Italiji porazno učinkovala sodba inozemskih listov o krivdi za katastrofo v Pašmanskem prelivu. Italijanskemu tisku ni uspelo, da bi pobil one očitke, ki so jih naglašali nemški in švicarski listi. Sedaj pa poskuša na drug način po ovinkih škodovati ugledu jugoslovanske rivijere. Nemškimi turistom, ki potujejo preko Trsta, opisuje v najbolj črni barvah razmere javne varnosti v naši državi. Razen tega se v Trstu nemškimi turistom dopoveduje, kako malo varna so prometna sredstva v Jugoslaviji zaradi nesposobnosti strokovnega osebja. Zaradi tega da je tudi nastala katastrofa parnika »Karadjordja«. Seveda pa ta sovražna kampanja nima resnega odmeva. Nasprotno se lahko ugotovi, da je v prvi polovici leta 1930 znatno narasel poset tujcev na dubrovniški rivijeri. Na tem porastu so največ udeleženi Angleži pa tudi Nemci.

Biograd na moru, 14. julija. k. Včeraj je dospel semkaj načelnik broderskega oddelka v prometnem ministrstvu g. Krunoslav Pejnović. Takoj po dohodu je odšel na parnik »Karadjordja« in pregledal delo, ki je v teku, da se parnik dvigne. G. Pejnović se je prav pohvalno izrazil o dosedanjem delu. Kakor kaže, bo »Karadjordja« že v petek zopet na površini morja, tako da bo potem lahko krenil v ladjedelnico.

Sušak, 14. julija. k. Kapetan »Karadjordja« Prodan je izjavil, da bo poškodovani parnik dvignjen 18. t. m., nakar bo krenil v ladjedelnico v Kraljevi. Naravno je, da v tej sezoni ne more biti govora, da

bi mogel ta parnik še nastopiti svojo redno službo.

Dubrovnik, 14. julija. k. Gospa Anka Brdova je pri pristojnem sodišču vložila tožbo za odškodnino za zgubljene stvari in za bolečine, ki jih je pretrpela. Kolikor je znano, je to prva tožba kot posledica katastrofe v Pašmanskem kanalu.

Šibenik, 14. julija. k. Včeraj ob 8. zjutraj se je v šibeniški katedrali vršila zadušnica za ponesrečenimi potniki na »Karadjordju«. Sredi cerkve je bil postavljen katafalk z jugoslovanskimi in češkoslovaškimi zastavami. Navzočni so bili Sokoli, zastopniki civilnih in vojaških oblasti in številno občinstvo. V znamenje splošne žalosti je bilo predvčerajšnjim vse mesto v črnem. Včeraj so se darovale zadušnice v drugih večjih krajih severne Dalmacije.

Dopolnitve k zakonu o prometnem oseboju

Beograd, 14. julija. AA. Mi, Aleksander I., po milosti božji in narodni volji kralj Jugoslavije, predpisujemo in proglašamo na predlog našega ministra prometa in po zaslišanju predsednika našega ministrskega sveta zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o državno-prometnem oseboju.

§ 1.

Prvi odstavek § 9. zakona o državno-prometnem oseboju se izpremeni in slove:

Po razdelitvi dela v posameznih kategorijah so uradniške kategorije razdeljene v skupine in sicer: prva kategorija na 12 skupin, druga kategorija na 6 skupin in tretja kategorija na 4 skupine.

§ 2.

§ 31. zakona o državnem prometnem oseboju se izpremeni in slove:

Položajne plače uradnikov so v posameznih kategorijah te-le:

I. kategorija: 1. skupina 48.000 Din, 2. skupina 45.000 Din, 3. skupina 40.000 Din, 4. skupina 39.000 Din, 5. skupina 38.000 Din, 6. skupina 18.000 Din, 7. skupina 9.600 Din, 8. skupina 7.200 Din, 9. skupina 5.400 Din, 10. skupina 4.200 Din, 11. skupina 3.000 Din.

II. kategorija: 1. skupina 9.600 Din, 2. skupina 6.800 Din, 3. skupina 4.800 Din, 4. skupina 3.600 Din, 5. skupina 2.640 Din, 6. skupina 1.920 Din.

III. kategorija: 1. skupina 4.200 Din, 2. sku-

pina 3.000 Din, 3. skupina 2.400 Din, 4. skupina 1.680 Din.

Prejemki uradnikov 1. skupine II. kategorije so enaki prejemkom 5. skupine I. kategorije.

Uslužbencem državnih prometnih stanov pripadajo službene doklade in sicer:

uradnikom I. kategorije: 1. skupine 3.500 Din, 2. skupine 3.100 Din, 3. skupine 2.700 Din, 4. skupine 2.120 Din, 5. skupine 1.720 Din, 6. skupine 1.320 Din, 7. skupine 920 Din, 8. skupine 920 Din, 9. skupine 520 Din, 10. skupine 520 Din, 11. skupine 200 Din mesečno;

uradnikom II. kategorije: 1. skupine 920 dinarjev, 2. skupine 600 Din, 3. skupine 450 dinarjev, 4. skupine 300 Din, 5. skupine 250 dinarjev, 6. skupine 190 Din mesečno;

uradnikom III. kategorije: 1. skupine 300 Din, 2. skupine 250 Din, 3. skupine 240 Din in 4. skupine 180 Din mesečno;

zvaničnikom I. kategorije: 1. skupine 260 Din, 2. skupine 230 Din, 3. skupine 200 Din, 4. skupine 170 Din mesečno;

zvaničnikom II. kategorije: 1. skupine 220 Din, 2. skupine 190 Din, 3. skupine 160 Din mesečno;

služiteljem v 1. skupini 180 Din, 2. skupini 150 Din.

Te doklade ne pripadajo oseboju administrativne in računske službe v centralah in na progah in sicer uradnikom 4. in 5. skupine II. kategorije in vseh skupin III. kategorije, zvaničnikom in pisarniškimi sluziteljem, razen ako so pred neposrednim prehodom v to službo bili najmanj dve leti v drugi strokovni službi prometnih ustanov in ako so v tej službi položili predpisane izpite ali pa ako so v ti drugi službi postali nesposobni za njeno izvrševanje.

§ 4.

V § 51 zakona o državnem prometnem oseboju se vstavlja novi odstavek, ki slovejo:

»V 2a, 3a in 4a skupino I. kategorije lahko napredujejo oni uradniki, ki so v predhodni skupini te kategorije bili najmanj 4 leta.

V 1a skupino II. kategorije se lahko pomaknejo šefi odsekov in višji prometni, tehnični in administrativni uradniki v centralah, šefi prometne službe postaj 1. stopnje in pristaniških kapetanij 1. stopnje, ako so v tej skupini bili pet let in so imeli zadnja tri leta oceno »odlično«. V rok petih let se računa tudi čas v dosedanjih 1a in 1b skupini II. kategorije.

Uradnikom 1. skupine III. kategorije, ki so bili v tej skupini 7 let, se lahko priznava prejemki 2. skupine II. kategorije, ako so se v tej službi na poseben način odlikovali in ako so imeli zadnja tri leta oceno »odlično«.

§ 5.

Službene doklade se vračunajo v pokojnino in sicer:

Uslužbencem, ki po 25 letih pridobijo pravico do polne pokojnine s 50% po 15 letih, 70% po 20 letih in 100% po 25 letih efektivne službe; ostalim uslužbencem: s 50% po 15 letih, s 60% po 20 letih, 70% po 25 letih in s 100% po 30 letih efektivne državne službe.

§ 6.

Uradniki, ki so na dan uveljavitve tega zakona v 1a in 2b skupini II. kategorije, se prevadejo v 1. oziroma 2. skupino II. kategorije.

Uradniki 1b in 2b skupine II. kategorije obdrže svoje dosedanje plače in prejemke (6000 oziroma 4200 Din) in se lahko pomaknejo v 1. oziroma 2. skupino iste kategorije pod pogoji, ki jih predpisuje zakon o državnem prometnem oseboju.

Tem uradnikom pripadajo službene doklade 1. oziroma 2. skupine II. kategorije.

§ 7.

Dosedanja razdelitev uradnikov 1. in 2. skupine II. kategorije v uradnike 1a in 1b oziroma 2a in 2b skupine v zmislu uredbe o razvrstitvi in razporeditvi uslužbencev prometnih ustanov z dne 31. decembra 1923. leta se ukinja.

Hkratu se ukinja 20% doklada na osnovne in položajne plače po § 26 zakona o državnem oseboju.

§ 8.

Službene doklade po § 3 tega zakona prično teči od 1. aprila 1930. Izplačilo teh doklad bo šlo na breme doseženih prihrankov v vseh kreditih za osebne izdatke po proračunu državnih izdatkov ministrstva prometa in prometnih gospodarskih podjetij za leto 1930-1931, in doseženih presežkov dohodkov po proračunu državnih dohodkov za leto 1930-1931.

§ 9.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše, in dobi obvezno moč s dnem razglasitve v »Službenih Novinah«.

Težka avtomobilska nesreča

Subotica, 14. julija. k. Danes dopoldne se je tu dogodila težka avtomobilska nesreča. Avtomobil mestnega fizika dr. Isakovića se je zadel v lokomotivno ozkotirno železnico tovarne sladkornice. Pri trčenju je bil dr. Isaković težko poškodovan, prav tako pa tudi njegov sin, ki si je razbil glavo. Policija sedaj preiskuje ta dogodek, da ugotovi, kdo je kriv teže nesreče.

Preprečena železniška nesreča

Gradeč, 14. julija. d. Ko je včeraj popoldne privozil brzovlak Dunaj - Maribor na Ljubiško postajo, je opazil vlakovodja, da je tračnica tira, po katerem bi imel privoziti praški brzovlak proti Beogradu, močno upognjena in pokvarjena. Takoj je aviziral postajno osebo, ki je ukrenilo, da je praški brzovlak zavozil na drug tir. V služaju, da niso tega nedostotka pravočasno opazili, bi se bila lahko zgodila večja nesreča, kajti gotovo je, da bi bil vlak iztril.